

Lühiülevaade Põhja-Sakala valla 2025. aasta eelarvest

Valla eelarve on koostatud selliselt, et eelarve annaks suunised, kuhu vald on liikumas ja arenemas, et pidurdada elanike arvu vähenemist, leida lahendusi ning pakkuda põhjust valida oma elukohaks Põhja-Sakala vald. Eelarve annab elanikele signaali, et vald plaanib läbi investeringute tõsta teenuste kvaliteeti vallas tervikuna ja teha seda korrastatud hoonetes nii, et hoitakse kokku ülalpidamiskulusid ja vähendatakse oluliselt valla hoonestuse investeerimisvajakut.

Arvestades suuremate tegevuste kavandamise, planeerimise ja projekteerimise ajalist moodsust enamuse kavandatavate investeringute ja müükide puhul, siis on eelarve koostamisel arvestatud, et osa kuludest ja tuludest ei ole saavutatav 2025. aastal, vaid on rahalise poole pealt rakendatavad pika eeltöö tõttu järgnevatel aastatel.

KOONDEELARVE	Täitmine 31.12.2023	Täitmine 31.12.2024 esialgne	Eelarve 2025
PÕHITEGEVUSE TULUD	17 488 256	18 834 722	19 599 399
Maksud	7 908 247	8 725 992	9 005 000
Tulud majandustegevusest	2 390 896	2 719 664	2 905 329
Saadavad toetused	7 149 917	7 357 518	7 654 071
Muud tegevustulud	39 196	31 548	35 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	15 602 309	-17 100 030	-18 355 277
Antud toetused	1 594 741	-2 304 487	-2 293 251
Muud tegevuskulud	14 007 568	-14 795 542	-16 062 026
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 885 947	1 734 693	1 244 122
INVESTEERIMISTEGEVUS	-570 227	-739 125	-3 168 198
Põhivara müük	401 209	128 594	384 000
Põhivara soetus	-778 134	-471 733	-4 147 058
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	289 783	52 818	1 078 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-176 928	-169 298	-234 140
Finantstulud	14 341	24 725	5 000
Finantskulud	-320 499	-341 858	-254 000
EELARVE TULEM	1 315 719	995 568	-1 924 076
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-937 258	-1 018 963	824 212
Kohustuste vähenemine	-937 258	-1 023 586	-1 025 788
Laenu võtmine	0	0	1 850 000
Nõuete ja kohustuste muutus	127 419	18 458	0
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	505 881	4 937	1 099 864
EELARVE KOGUMAHT	17 815 128	19 064 254	22 916 399

Põhja-Sakala 2025. a eelarves on planeeritud põhitegevuse tulused 19,6 miljonit eurot ja põhitegevuse kulused 18,4 miljonit eurot. Põhitegevuse tuleml on üle 1,2 miljoni euro.

Investeerimistegevus kogusumma on peaaegu 3,2 miljonit eurot, mis sisaldab põhivara müüki 384 tuhat eurot, põhivara soetust üle 4,1 miljoni euro, milleks sihtfinantseerimist planeeritakse pea 1,1 miljonit eurot. Põhivara soetuseks antav sihtfinantseering on 234 tuhat eurot.

Eelarve tulemiks kujuneb -1,9 miljonit eurot.

Investeeringute tegemiseks planeeritakse võtta laenu 1,85 miljonit eurot. 2024. aastast üle tulnud likviidseid vahendeid kasutatakse 1,1 miljoni euro ulatuses.

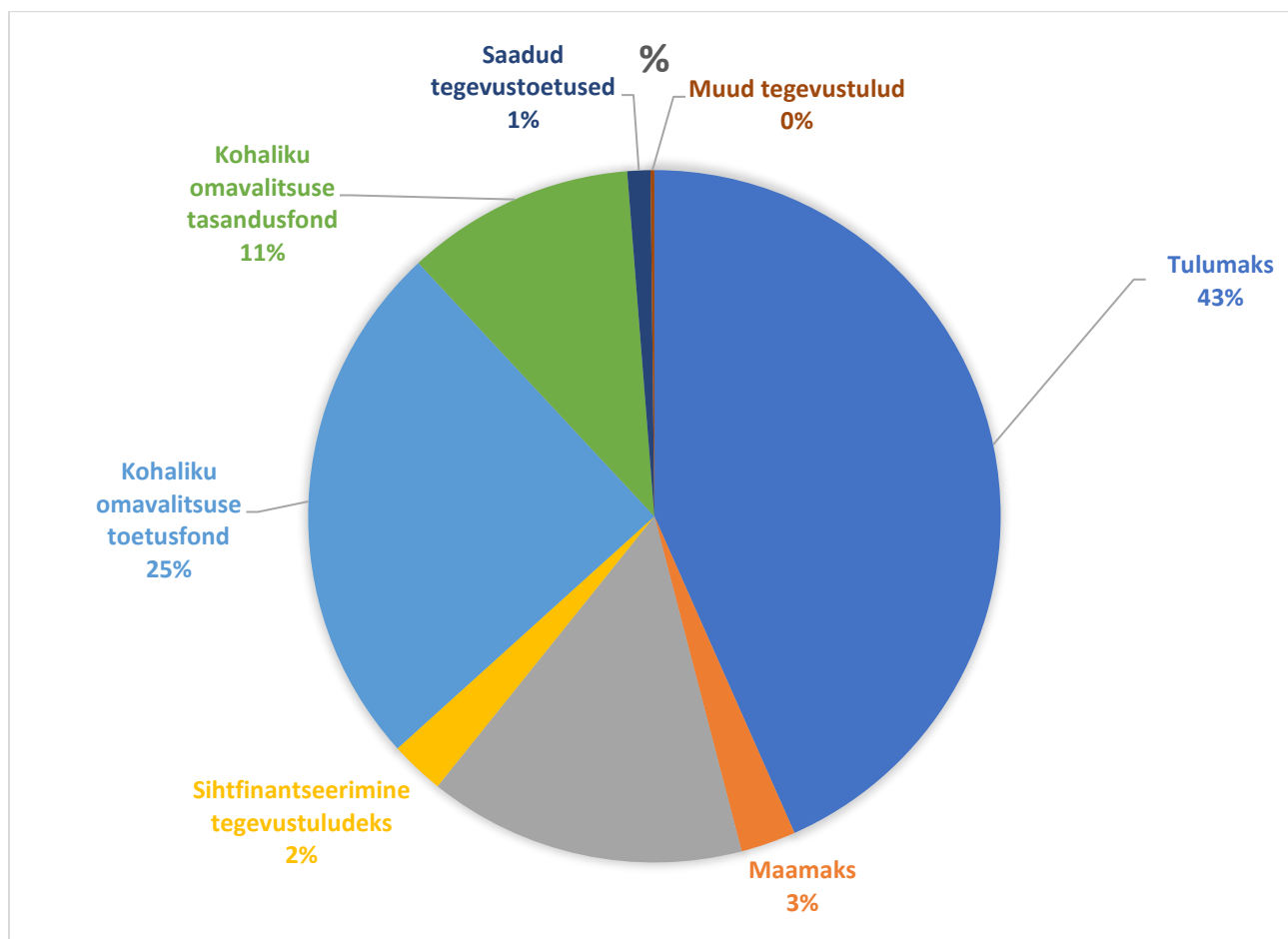
Põhitegevuse tulud

Tulude eelarveosa on kajastatud järgnevas tabelis:

Põhitegevuse tulud	Täitmine 31.12.2023	Täitmine 31.12.2024 esialgne	Eelarve 2025	% 2024- 2025	%
Tulumaks	7 493 453	8 282 767	8 500 000	3%	43%
Maamaks	414 979	443 294	505 000	14%	3%
Tulud majandustegevusest	2 246 506	2 710 194	2 905 329	7%	15%
Sihtfinantseerimine tegevustuludeks	258 737	227 852	497 228	118%	3%
Kohaliku omavalitsuse toetusfond	5 290 370	4 770 946	4 852 214	2%	25%
Kohaliku omavalitsuse tasandusfond	1 578 158	2 087 101	2 093 836	0%	11%
Saadud tegevustoetused	166 992	281 020	210 793	-25%	1%
Muud tegevustulud	39 061	31 548	35 000	11%	0%
KOKKU	17 488 256	18 834 722	19 599 399	4%	100%

Põhitegevuse tulude planeeritav suurenemine võrreldes 2024. a eelarve täitmisega on 4%. Tulumaksu suurenemist on kavandatud konservatiivselt 3%, kuna arvestuspõhimõtete ja omavalitsustele eraldatava osa (%) muutuse tõttu on seda raske prognoosida. Majandustegevuste tulude planeeritav kasv on 7%. Toetusfond suureneb 2 % ning tasandusfond suurenemine on marginaalne võrreldes 2024. aastaga.

Põhitegevuse tulude jaotus on näidatud järgmisel joonisel:

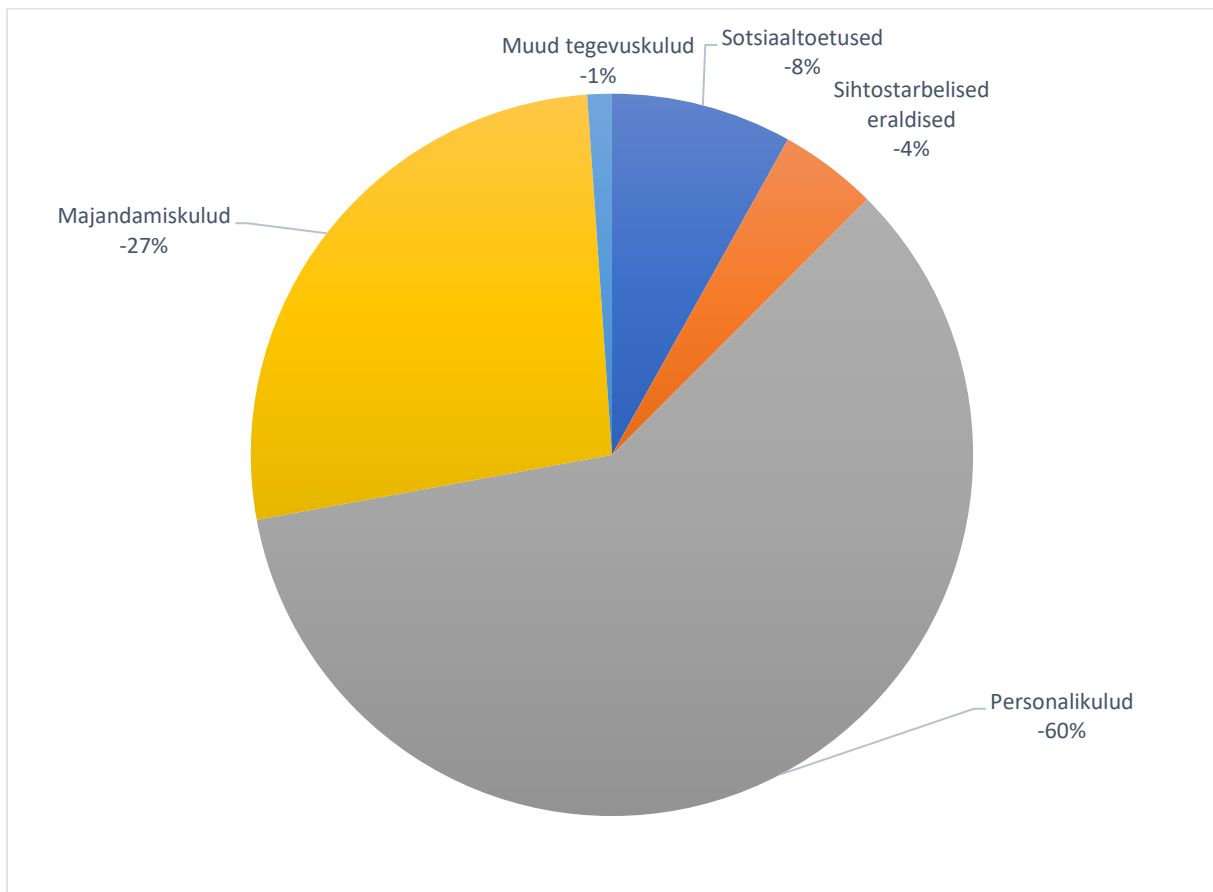
Põhitegevuse kulud

Kulude eelarveosa on kajastatud järgnevas tabelis:

	Täitmine 31.12.2023	Täitmine 31.12.2024 esialgne	Eelarve 2025	% 2024-2025	%
Sotsiaaltoetused	-968 831	-1 581 201	-1 486 761	-6%	8%
Sihtostarbelised eraldised	-652 371	-725 961	-806 490	11%	4%
Personalikulud	-9 424 956	-10 309 516	-10 944 277	6%	60%
Majandamiskulud	-4 555 905	-4 482 038	-4 916 499	10%	27%
Muud tegevuskulud	-246	-1 314	-201 250	15211%	1%
Põhitegevuse kulud	-15 602 309	-17 100 030	-18 355 277	7%	100%

Põhitegevuse kulude planeeritav suurenemine võrreldes 2024. a eelarve täitmisega on 7%. Personalikulude kasvuks on planeeritud 6%, mis osaliselt tuleneb alampalga tõusust ja struktuuris olevate vabade kohtade osalisest täitmisest. Majanduskulude kasvuks prognoositakse 10%.

Kulude osakaalud on näidatud järgmisel joonisel:

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse tuludest ja kuludest annab ülevaate järgnev tabel:

	Täitmine 31.12.2023	Täitmine 31.12.2024 esialgne	Eelarve 2025	% 2024- 2025
Investeeringustegevuse tulud	845 115	206 137	1 467 000	612%
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	268 923	52 818	1 078 000	1941%
Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	160 820	0	0	
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	401 029	128 594	384 000	199%
Intressitulud	14 343	24 725	5 000	-80%
Investeeringustegevuse kulud	-1 280 921	-1 017 889	-4 635 198	355%
Põhivara soetus	-778 134	-506 733	-4 147 058	718%
Antavad toetused põhivara sihtfinantseerimiseks	-175 178	-169 298	-234 140	38%
Intressikulud	-327 608	-341 858	-254 000	-26%

Investeeringustegevuse tuludena kajastatakse saadavat sihtfinantseerimist põhivara soetuseks. Planeeritavad toetused 2025. aastal on:

- Hajaasustuse programmi rahastamiseks riigipoolne toetus 55 tuhat eurot
- Mobiilse lava soetamine Leader programmist 40 tuhat eurot
- Olustvere kooli Riigi Tugiteenuste Keskus - energiatõhusus 983 tuhat eurot.

Põhivara müügist saadavat tulu planeeritakse 384 tuhat eurot ja tulu panga deposiidilt 5 tuhat eurot.

Investeeringuteks on planeeritud 4,147 miljonit eurot. 200 tuhat eurot on planeeritud teede investeeringuteks, 10 tuhat eurot on seotud Suure-Jaanis Kõpu järve paisu uuendamisega. Põhja-Sakala Kultuurikeskusele on plaanis soetada ratasatel välilava 75 tuhande euro eest, millest läbi Leader meetme saadav toetus on 40 tuhat eurot ning sadevee ärajuhtimise projekteerimisega seotud investeering on 12 tuhat eurot. Kultuuriga seotud investeeringud on veel 45 tuhat eurot Paala Rahvamaja katuse vahetamiseks, 15 tuhat eurot Vastemõisa rahvamaja saali toolide soetamiseks ning 84 tuhat eurot Võhma Vaba Aja Keskuse II korruse remondiks, mis planeeritakse saada Võhma Teenuskeskuse müügist. Suure-Jaani kooli planeeringu koostamise ja arhitektuurikonkursi korraldamiseks planeeritakse 70 tuhat eurot ja varuväljapääsu ehituseks 26 tuhat eurot ning Suure-Jaani kooli Tääksi tegutsemiskohta on plaanis investeerida 110 tuhat eurot, mille eest tehakse korda küttesüsteem koos radiaatorite süsteemi vahetusega. Kirivere kooliga seotud investeering on 1,67 miljonit eurot, millest 70 tuhat eurot on Kõo ja Kirivere vahelise kergliiklustee valgustamiseks ja 1,6 miljonit eurot lasteaia, noortekeskuse ja raamatukogu toomiseks Kõost kooli juurde. Lisaks 114,7 tuhat eurot Vastemõisa lasteaia juures oleva mooduli välja ostmiseks, ning selle teisaldamine Kirivere lasteaia juurde. 15 tuhande euro eest on plaanis parandada välisvalgustuse olukorda Lahmuse kooli õuel ja samas suurusjärgus Kõpu laste kooliteel ning 10 tuhat eurot Kõpu mõisa fassaadi töödeks. 1,63 miljoni euro eest on plaanis teostada Olustvere Põhikoolis energiatõhususe tööd koos võimalike kaasuvate töödega, millest 983 tuhat eurot on saadav toetust Riigi Tugiteenuste Keskusest. Kirivere lasteaia all on investeeringuna toodud täna Vastemõisa lasteaia juures oleva mooduli ostmine.

Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks on:

Hajaasustuse programmi toetusteks 110 tuhat eurot, 84 tuhat eurot Viljandi lemmikloomadele varjupaiga ehitamise vallapoolne omaosalus, 25 tuhat eurot EELK Suure-Jaani Johannese kogudusele kiriku tornikiivri restaureerimise kaasfinantseerimine ning 15 tuhat eurot Suure-Jaani Peeter Pauli kiriku restaureerimistoetus.

Finantseerimistegevus

2025. aasta Põhja-Sakala valla eelarve tulem peale investeerimistegevust on -1,92 miljonit eurot. Laenude tagasimakseid 2025. aastal planeeritakse summas 1 miljon eurot ning võetava laenu suuruseks 1,85 miljonit eurot.

2025. aasta lõpuks on Põhja-Sakala valla võlakoormus 7,3 miljonit eurot ja netovõlakoormus 37%.

Likviidsete varade muutus on -1,1 miljonit eurot.